

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

17.09.2019 № 158-рп/к

м. Харків

Справа № 3/20-134-19

Про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання третього відділу досліджень і розслідувань від 17.09.2019 № 406 та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

В ході здійснення контролю за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції встановлено наступне.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» (надалі – ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД») зареєстроване 19.04.2001 за номером 1 458 120 0000 000210, ідентифікаційний код юридичної особи – 31465416, місцезнаходження: 63460, Харківська область, Зміївський район, смт Слобожанське, вулиця Енергетиків, 20. Основним видом діяльності ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» є перероблення молока, виробництво масла та сиру (код за КВЕД 10.51).

Під час здійснення господарської діяльності ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» виробляє, зокрема, масло солодковершкове селянське.

Ринок виробництва масла є загальнодержавним та конкурентним.

Так, на ринках виробництва масла, окрім ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД», здійснюють діяльність інші суб'єкти господарювання, серед них: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «БОГОДУХІВСЬКИЙ МОЛЗАВОД», ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ІНТЕР-ФУД», ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЛЮСТДОРФ», тощо.

Виробництво масла в Україні регламентується державним стандартом ДСТУ 4339:2005 «Масло вершкове. Технічні умови». У ДСТУ 4339:2005 «Масло вершкове» (надалі – ДСТУ 4339:2005) наводяться терміни та визначення понять видів масла, а також його класифікація.

Відповідно до ДСТУ 4339:2005 масло (з коров'ячого молока) – це харчовий жировий продукт, що його виробляють тільки з коров'ячого молока та (або) продуктів його перероблення, з рівномірно розподіленою в жировому середовищі вологою і сухими знежиреними речовинами.

Вершкове масло – масло, що його виробляють з вершків та (або) продуктів перероблення молока, яке має специфічний притаманний йому смак, запах та пластичну консистенцію за температури $(12 \pm 2) ^\circ\text{C}$, з вмістом молочного жиру не меншим ніж 61,5 %, що становить однорідну емульсію типу «вода в жирі».

Солодковершкове масло - вид вершкового масла, що його виробляють з пастеризованих натуральних вершків.

Залежно від масової частки жиру, що є одним з фізико-хімічних показників масла, вершкове масло поділяється на групи:

«екстра» – з масовою часткою жиру від 80 до 85 %;

«селянське» – з масовою часткою жиру від 72,5 до 79,9 %;

«бутербродне» – з масовою часткою жиру від 61,5 до 72,4 %;

топлене масло (молочний жир) з масовою часткою молочного жиру не менше ніж 99 % (99,8).

Пунктом 5.3.5 ДСТУ 4339:2005 не дозволено застосовувати будь-які жири та вершки, окрім тих, що отримані з коров'ячого молока.

Відповідно до пункту 5.1 ДСТУ 4339:2005 масло повинно відповідати вимогам цього стандарту.

Згідно з частиною третьою статті 5 Закону України «Про молоко та молочні продукти» (надалі – Закон) не допускається використання назв молочних продуктів у власних назвах продуктів та торговельних марках, якщо ці продукти виробляються з використанням сировини немолочного походження.

Статтею 6 Закону України «Про молоко та молочні продукти» заборонено використовувати у виробництві традиційних молочних продуктів жири та білки немолочного походження, а також будь-які стабілізатори і консерванти.

Суб'єкти господарювання зобов'язані додержувати вимог нормативних документів при виробництві молока, молочної сировини і молочної продукції, а також при їх зберіганні, транспортуванні та реалізації (абзац другий частини другої статті 13 Закону).

Пунктом 5.4.2 ДСТУ 4339:2005 визначено, що при маркуванні масла вершкового слід зазначати назву й адресу виробника, повну назву продукту, його склад, кінцеву дату зберігання або дату виробництва та строк придатності, умови зберігання, масу нетто, брутто, тару, номер партії, інформаційні дані про харчову цінність 100 г продукту, штрих-код ЕАН та інше.

Відповідно до пункту 3 Технічного регламенту щодо правил маркування харчових продуктів (надалі – Технічний регламент), затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.10.2010 № 487 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.02.2011 за № 183/18921, маркування – усі слова, описи, знаки для товарів і

послуг, назва марки, зображення чи символи, що стосуються харчових продуктів і розміщені на будь-якій упаковці, етикетці (стікері), споживчій тарі, контретикетці, кольеретці, ярлику, пробці, листку-вкладці, документі, повідомленні, інших елементах упаковки, що супроводжують чи належать до цього виду харчових продуктів.

Пунктом 6 Технічного регламенту передбачено, що вимоги до маркування харчових продуктів повинні забезпечувати надання споживачу необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про харчовий продукт.

Згідно з пунктом 7 Технічного регламенту назва харчового продукту повинна бути зрозумілою для споживача, конкретно та точно характеризувати продукт, розкривати його природу, походження, надавати можливість відрізнити певний вид харчового продукту від інших аналогічних видів харчових продуктів. Назва харчового продукту повинна відповідати назві, установленій нормативно-правовими актами. Назву продукту встановлює виробник з урахуванням вимог цього Технічного регламенту.

Права споживача вважаються в будь-якому разі порушеними, зокрема, якщо будь-яким чином обмежується право споживача на одержання необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про відповідну продукцію або споживачу реалізовано продукцію, яка є небезпечною, неналежної якості, фальсифікованою, у тому числі шляхом порушення технології виготовлення (стаття 21 Закону України «Про захист прав споживачів»).

Указом Президента України від 13.04.2011 № 465/2011 затверджено Положення про Державну інспекцію України з питань захисту прав споживачів (надалі – Положення), відповідно до якого Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів (надалі – Держспоживінспекція України) входить до системи органів виконавчої влади і реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів.

Держспоживінспекція України відповідно до покладених на неї завдань: здійснює державний контроль за додержанням законодавства про захист прав споживачів; здійснює державний ринковий нагляд у межах сфери своєї відповідальності; здійснює у межах своєї компетенції державний нагляд за додержанням технічних регламентів, стандартів, норм і правил.

Відповідно до пункту 7 Положення Держспоживінспекція України здійснює свої повноваження безпосередньо та через свої територіальні органи в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

Головним управлінням Держспоживслужби в Київській області, під час здійснення контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів та державного нагляду за додержанням технічних регламентів, стандартів, норм і правил, відповідно до Експертного висновку Випробувального центру Державного науково-дослідного інституту з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи (арбітражний центр та провідна науково-дослідна установа Держспоживслужби) було виявлено та встановлено факт наявності немолочних жирів у маслі солодковершковому селянському виробництва ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД», а саме у маслі

солодковершковому селянському, 72,5 % жиру, дата виготовлення – 22.08.2019 (Експертний висновок, складений Випробувальним центром Державного науково-дослідного інституту з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи, від 14.09.2018 № 012432 д.к./18 (надалі – Експертний висновок).

Відбір масла солодковершкового селянського, 72,5 % жиру, дата виготовлення – 22.08.2019, виробництва ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД», здійснено 07.09.2018 о 15 годині 03 хвилини за місцем провадження ФОП СЕРГІЄНКОМ О.Ю господарської діяльності з реалізації, зокрема, молочної продукції.

Так, відповідно до Експертного висновку, у маслі солодковершковому селянському, 72,5 % жиру з датою виготовлення – 22.08.2019, виявлено наявність стеринів у відсотках, максимально допустимий рівень яких не відповідає вимогам ДСТУ ISO 3594-2001 методом газорідинної хроматографії стеринів (контрольний метод).

Згідно з пунктом 5.1 ДСТУ 4834:2007 «Молоко та молочні продукти. Правила приймання, відбирання та готування проб до контролювання» (надалі – ДСТУ 4834:2007) продукт приймається партіями. Кожну партію супроводжують документами, що підтверджують якість та безпечність продукту.

Відповідно до пункту 3.1 ДСТУ 4834:2007 партія – це будь-яка визначена кількість продукту з однаковою назвою та властивостями, яку вироблено за однакових умов на одній і тій самій потужності, за один технологічний цикл.

Статтею 18 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», яка регламентує оскарження результатів експертизи (випробування), встановлено, що питання щодо встановлення недостовірності результатів експертиз (випробувань) вирішуються судом, у тому числі у разі розходження результатів експертиз (випробувань).

Відповідно до наявної у територіального відділення інформації, у період 2018 року та поточного періоду 2019 року ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» здійснювало виробництво, фасування власного виробленого товару в упаковках із назвою «масло солодковершкове», та зазначенням на упаковках ДСТУ 4339:2005 і складу: вершки з коров'ячого молока.

ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» здійснює виробництво масла солодковершкового на підставі договору на переробку давальницької сировини, укладеного з ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА» (надалі – ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА») 01.02.2016 № 0102-16 (надалі – Договір), реалізацію готової продукції ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» не здійснює.

ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА» зареєстроване 17.11.2015 за номером 1 480 102 0000 067821, ідентифікаційний код юридичної особи – 40125640, місцезнаходження: 61004, місто Харків, вулиця Москалівська, 92. Основним видом діяльності ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА» є оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами (код за КВЕД 46.33).

Відповідно до пункту 3.2. договору на переробку давальницької сировини, укладеного ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» з ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА», якість готової продукції має відповідати передбачена технічним умовам (ТУ) та підтверджуватись паспортом (сертифікатом) якості Виробника.

Так, відповідно до підпункту 14.1.41 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України, давальницька сировина - сировина, матеріали, напівфабрикати, комплектуючі вироби, енергоносії, що є власністю одного суб'єкта господарювання (замовника) і передаються іншому суб'єкту господарювання (виробнику) для виробництва готової продукції, з подальшим переданням або поверненням такої продукції або її частини їх власникові або за його дорученням іншій особі.

Крім того, відповідно до підпункту 14.1.134 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України, операція з давальницькою сировиною - операція з переробки (обробки, збагачення чи використання) давальницької сировини (незалежно від кількості замовників і виконавців, а також етапів (операцій)) з метою одержання готової продукції за відповідну плату.

За інформацією, наданою ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД», та відповідно до пункту 3.12. Договору (що міститься в Додатковій угоді від 03.05.2016 № 1) готова продукція фасується і пакується Виконавцем (ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД») в тару, пакувальний матеріал наданий Замовником (ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА»). Замовник надає тару та пакувальний матеріал з нанесеними на неї логотипами (етикетками).

Крім того, як зазначено в Законі України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», цей Закон регулює відносини між органами виконавчої влади, операторами ринку харчових продуктів та споживачами харчових продуктів і визначає порядок забезпечення безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, що виробляються, перебувають в обігу, ввозяться (пересилаються) на митну територію України та/або вивозяться (пересилаються) з неї.

Відповідно до пункту 55 частини першої статті 1 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» оператор ринку харчових продуктів – суб'єкт господарювання, який провадить діяльність з метою або без мети отримання прибутку та в управлінні якого перебувають потужності, на яких здійснюється первинне виробництво, виробництво, реалізація та/або обіг харчових продуктів та/або інших об'єктів санітарних заходів (крім матеріалів, що контактують з харчовими продуктами), і який відповідає за виконання вимог цього Закону та законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів. До операторів ринку належать фізичні особи, якщо вони провадять діяльність з метою або без мети отримання прибутку та займаються виробництвом та/або обігом харчових продуктів або інших об'єктів санітарних заходів. Оператором ринку також вважається агропродовольчий ринок.

Втім, відповідно до пункту 3.6. Договору приймання готової продукції по кількості та якості здійснюється на складі ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» відповідно до пункту 4.1. цього Договору, за участі

представника ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА». Замовник (ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА») зобов'язаний прийняти готову продукцію і підписати накладну на передачу готової продукції (з переробки). Якщо в процесі прийому будуть виявлені які-небудь недоліки готової продукції, то це має бути відображено в акті. Якщо Замовник (ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА») прийняв роботу без перевірки, то він не має права посилається на такі недоліки, якщо вони могли бути виявлені при звичайному способу приймання.

Таким чином, враховуючи, що ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА» прийняло готову продукцію, а саме масло солодковершкове селянське, 72,5 % жиру з датою виготовлення – 22.08.2019 та не відобразило у відповідному акті інформацію про його недоліки, товариство несе безпосередню відповідальність за розміщену на упаковках (етикетках) продукції, яку реалізує, інформацію, зокрема, щодо назви «масло солодковершкове».

Враховуючи, що переробка молочної продукції здійснюється на давальницьких умовах, ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» через інших осіб, а саме ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА», з яким укладено договір про надання послуг по переробці молочної продукції (яке відповідно і здійснює реалізацію готової продукції), поширює інформацію, що вводить в оману.

ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» виробляє, а ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА» реалізує масло солодковершкове.

Відповідно до інформації, отриманої від ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МОЛОКОЗАВОД» загальний обсяг виробництва товару в упаковках із назвою «масло солодковершкове», та зазначенням на упаковках ДСТУ 4339:2005 і складу: вершки з коров'ячого молока протягом 2018 року становить:

Таблиця 1

Дата виробництва партії	Назва масла солодковершкового (% жиру)	Обсяги виробництва, кг	Загальна вартість виготовленого масла солодковершкового, грн.
22.08.2018	«Селянське» (72,8 %)	200	Виготовлялось з давальницької сировини

Реалізуючи протягом 2018 року вищезазначене в Експертному висновку масло солодковершкове (надалі – Продукт), ТОВ «КОМПАНІЯ СВІЖА ЇЖА» позиціонувало свій товар як молочну продукцію із назвою «масло солодковершкове», яка відповідає ДСТУ 4339:2005 та має у складі вершки з коров'ячого молока.

ДСТУ 4399:2005. Назва та характеристики товару впливають на намір споживача щодо його придбання, дозволяють відрізнити один товар від іншого та забезпечують можливість споживачу зробити свій свідомий і компетентний вибір.

Використання при виробництві масла солодковершкового селянського рослинних жирів створює інший продукт ніж масло солодковершкове селянське, який може бути віднесений до спреда.

Відповідно до ДСТУ 4445:2005 «Спреди та жирові суміші» спред – це харчовий жировий продукт (емульсія типу «вода в жирі»), який складається з молочного та рослинного жиру з масовою часткою загального жиру від 50 % до 85% і в якому частка молочного жиру не менше ніж 25 % загального жиру, із щільною або м'якою консистенцією з (без) додавання харчових добавок, наповнювачів та вітамінів.

Масло солодковершкове селянське та спред – це різні харчові продукти, які відрізняються один від одного не тільки вищезазначеними характеристиками цих продуктів, але і за значною розбіжністю їх цін.

Відповідно до статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Отже, дії ТОВ «КОМПАНІЯ СВИЖА ЇЖА», які полягають у зазначенні на упаковках продукту з назвою «масло солодковершкове селянське» неправдивих відомостей про вид продукту «масло» та його відповідність ДСТУ 4399:2005, в той час як в цьому продукті були наявні рослинні жири, містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання безпосередньо невизначеному колу осіб неправдивих відомостей, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів цього суб'єкта господарювання.

Враховуючи наведене, на підставі статті 12 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статей 36, 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції та пункту 20³ Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами),

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ СВИЖА ЇЖА» (ідентифікаційний код юридичної особи – 40125640), які полягають у зазначенні на упаковках продукту з назвою «масло солодковершкове селянське» неправдивих відомостей про вид продукту «масло» та його відповідність ДСТУ 4399:2005, в той час як в цьому продукті були наявні рослинні жири, ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної

конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання безпосередньо невизначеному колу осіб неправдивих відомостей, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів цього суб'єкта господарювання.

2. Доручити збирання та аналіз доказів у справі працівникам третього відділу досліджень і розслідувань.

Головуючий колегії

Члени колегії

 Бугаєв А.М.
 Грегубець Н.О.
 Приймак Є.Б.
 Аврамова С.П.
 Неймирок Ю.О.
 Тевелева Ю.В.